

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP.0724.1.2.2024

**Pani
Magdalena Biejat**
Wicemarszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo¹ przekazujące oświadczenie² Senatora RP Pani Magdaleny Kochan w sprawie uchylecia tzw. ustawy dezubekizacyjnej, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin³, organ emerytalny został zobowiązany do ponownego ustalenia wysokości emerytur i rent inwalidzkich funkcjonariuszom, którzy pełnili służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin⁴ oraz do ponownego ustalenia wysokości rent rodzinnych przysługujących po zmarłych funkcjonariuszach, emerytach lub rencistach, którzy pełnili służbę na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. w cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach wymienionych w art. 13b ust. 1 ustawy, jak również służbę na etatach określonych w art. 13b ust. 2 pkt 1 ustawy oraz okresy, o których mowa odpowiednio w art. 13b ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy.

Stosownie do art. 13a ust. 1 ustawy wskazanie okresów służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy, należy do kompetencji Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (IPN), który na wniosek organu emerytalnego, na podstawie posiadanych akt osobowych, sporządza informację o przebiegu służby na rzecz totalitarnego państwa. Organ emerytalny podejmując decyzję w sprawie ponownego ustalenia wysokości świadczeń osobom,

---

¹ Z 21 lutego 2024 r., sygn.: BPS/043-06-90-MSWA/24.

² Złożone podczas 6. posiedzenia Senatu RP 15 lutego 2024 r.

³ Dz.U. poz. 2270.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 1280, z późn. zm., dalej: „ustawa”.

które pełniły służbę na rzecz totalitarnego państwa oraz ponownego ustalenia wysokości rent rodzinnych po tych osobach, jest związany informacją uzyskaną z IPN.

Z przekazanej do organu emerytalnego przez IPN informacji o przebiegu służby nr 304081/2017 z dnia 21 marca 2017 r. wynikało, że wskazany w wystąpieniu Pani Senator obywatel w okresie od 2 października 1974 r. do 31 lipca 1990 r., pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy. Na podstawie powyższego Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (ZER MSWiA) wydał decyzje z dnia 30 maja 2017 r., znak: ZER-SW1-000030596/17/01 o ponownym ustaleniu wysokości renty inwalidzkiej (KRI 1202724/SG) oraz z dnia 30 maja 2017 r. znak: ZER-SW1-000030596/17/02 o ponownym ustaleniu wysokości emerytury (KRW 1202724/SG). Od ww. decyzji zainteresowany wniósł odwołanie. Stosownie do art. 477⁹ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. *Kodeks postępowania cywilnego*⁵, pismem⁶ z 8 czerwca 2018 r., organ emerytalny przekazał ww. odwołanie od decyzji Dyrektora ZER MSWiA z dnia 30 maja 2017 r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury wraz ze stanowiskiem i aktami sprawy do Sądu Okręgowego w Warszawie.

Na skutek wniosku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych o wyznaczenie innego sądu do rozpoznania sprawy o sygn. akt XIII 1U 12792/18, Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, postanowieniem⁷ z dnia 30 stycznia 2019 r. wyznaczył do rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy w Szczecinie. Wyrokiem⁸ z dnia 30 czerwca 2022 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dokonał zmiany zaskarżonej decyzji i przyznał ubezpieczonemu prawo do ustalenia wysokości emerytury z pominięciem art. 15c ust. 1, 2, 3 ustawy, poczynając od 1 października 2017 r. oraz zasądził od Dyrektora ZER MSWiA na rzecz zainteresowanego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Organ emerytalny 15 września 2022 r. wniósł apelację od ww. wyroku do Sądu Apelacyjnego w Szczecinie Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. W wyniku rozpoznania apelacji organu emerytalnego, Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem⁹ z dnia 5 kwietnia 2023 r. oddalił odwołanie i zasądził od zainteresowanego na rzecz Dyrektora ZER MSWiA kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu apelacyjnym.

---

⁵ Dz.U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.

⁶ Znak: ZER-PR-856/18-WK.

⁷ Sygn. akt III AUo 2404/18.

⁸ Sygn. akt VI U 774/19.

⁹ Sygn. akt III AUa 597/22.

Pismem z 26 czerwca 2023 r. wskazany w wystąpieniu Pani Senator obywatel wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (sygn. WSC 122/23). Odpowiedź pozwanego na ww. skargę kasacyjną ubezpieczonego została wysłana za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie do Sądu Najwyższego w korespondencji¹⁰ organu emerytalnego z 8 sierpnia 2023 r.

Jednocześnie wnioskiem z 20 czerwca 2017 r.¹¹ wskazany w wystąpieniu Pani Senator obywatel wystąpił do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (SWiA) o zastosowanie wobec niego art. 8a ustawy, zgodnie z którym minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może wyłączyć stosowanie art. 15c, art. 22a i art. 24a ustawy w stosunku do osób pełniących służbę, o której mowa w art. 13b ustawy, ze względu na krótkotrwałą służbę przed 31 lipca 1990 r. oraz rzetelne wykonywanie zadań i obowiązków po 12 września 1989 r., w szczególności z narażeniem zdrowia i życia. Przywołane przesłanki muszą być spełnione łącznie.

W oparciu o zgromadzone w toku przeprowadzonego postępowania administracyjnego materiały, decyzją nr 927/kadr/21 z dnia 27 sierpnia 2021 r., Minister SWiA odmówił wyłączenia stosowania wobec wnioskującego art. 15c, art. 22a i art. 24a ustawy. W uzasadnieniu ww. decyzji wskazano, że wnioskodawca pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa przez okres 15 lat i 10 miesięcy, co stanowi około 54,5% ogółu jego służby i uznano, iż nie można wskazywać na krótkotrwałość służby przed 31 lipca 1990 r. ani w ujęciu bezwzględnym, ani proporcjonalnym. Tym samym pierwsza z ww. przesłanek nie została spełniona.

Decyzja Ministra SWiA nr 927/kadr/21 została doręczona 1 września 2021 r. Na skutek złożonego 13 września 2021 r. (data nadania w placówce pocztowej) przez stronę wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, postępowanie pozostaje w toku.

Pragnę jednocześnie poinformować, że trwają prace analityczne dotyczące przepisów ustawy *o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin*.

Dopiero wnikliwa analiza zarówno zagadnień prawnych, jak i ekonomicznych związanych z funkcjonowaniem powyższej ustawy pozwoli na podjęcie dalszych działań w przedmiotowej sprawie.

---

¹⁰ Znak: ZER-WOP-856/18.

¹¹ Wniosek wpłynął do MSWiA 22 czerwca 2017 r.

Z uwagi na wstępny etap prowadzonych analiz aktualnie nie jest możliwe przekazanie wiążących informacji.

Jednocześnie pragnę przekazać, że ZER MSWiA wdrożył procedurę z 5 marca 2024 r., która określa zasady rozpatrywania spraw dotyczących wnoszenia lub niewnoszenia przez organ emerytalny apelacji i skarg kasacyjnych od wyroków wydanych na podstawie ustawy.

Ponadto, 14 marca 2024 r. Minister SWiA zarządzeniem ustanowił Pełnomocnika do Spraw Postępowania Administracyjnych, do którego zadań należy załatwianie, w imieniu Ministra SWiA, spraw o których mowa w art. 8a ust. 1 ustawy, w szczególności wydawanie decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń.

Z poważaniem

z up. Wiesław Szczepański
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymuje:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.